

А. М. Войтенко, В. А. Санін, Б. І. Щербак

Акарициди

АКАРИЦИДИ (від грец. *ἄκαρι* – кліщ і лат. *caedo* – вбиваю) – хімічні речовини, які застосовують для боротьби з рослинними і тваринними паразитами – кліщами. А. поділяють на овіциди (знищують яйця кліщів), ларвіциди (знищують личинки) та імагоциди (застосовують проти дорослих кліщів). Для боротьби з павутинними кліщами ефективні контактні специфічні А. – тедіон, кельтан, хлорбензид, хлорбензилат, акрекс, акрицид, каратан та ін. Вони вбивають личинки кліщів, але недостатньо ефективні проти дорослих кліщів і яєць. Специф. А. часто застосовують разом із такими контакт. неспециф. А., як тіофос і метафос. Контактні А. знищують не тільки личинки, а й дорослих кліщів, але їхня токсична дія короткотривала. До специф. А. проти павутин. кліщів належать колоїдна сірка та вапняно-сірчаний відвар. Для галових, іксодових та аргасових кліщів вони не токсичні. Досить ефективні проти павутин. кліщів системні внутр.-рослинні А. – метилмеркаптофос, рогор та октаметил. Ці системні А. згубно діють також на попелиць, медяниць і трипсів, але не придатні для боротьби з галовими кліщами. Проти комірних кліщів застосовують метилбромід, препарат 242 та ін. Ефективні проти цих кліщів і контактні А. – емульсії зеленого мила, карбофосу. Для боротьби з галовими кліщами, крім кельтану і вапняно-сірчаного відвару, застосовують метафос. Проти іксодових і аргасових кліщів ефективні майже всі хлоро- та фосфороорганічні препарати контакт. дії. Для нищення цих кліщів вживають гексахлоран, поліхлорпінен, фозалон, фосфамід, карбофос. Проти корости і вошивості тварин застосовують мило К, бісульфат натрію, препарат СК-9. А. обробляють тварин, приміщення для тварин і птахів, пасовища тощо.

Рекомендована література

1. Определение инсектицидов и акарицидов в растениях и почве: Метод. указания. Ленинград, 1978;
2. Проблемы избирательности действия инсектицидов и акарицидов и ее значение в защите растений: Сб. науч. тр. Ленинград, 1986;
3. Бирюков А. А. Некоторые биологические свойства соединения амитраз и акарицидной композиции на его основе // Сб. науч. тр. Всерос. НИИ вет. санитарии, гигиены и экологии. Москва, 1996. Т. 102;

4. Бондаренко В. О. Физико-химические, токсические свойства и акарицидная активность препарата Биорекс // Сб. науч. тр. Всерос. гос. НИИ контроля, стандартизации и сертификации вет. препаратов. Москва, 1996. Т. 60;
5. K. S. Delaplane, W. M. Hood. Effects of delayed acaricide treatment in honey bee colonies parasitized by *Varroa jacobsoni* and a late-season treatment threshold for the south-eastern USA // J. apic. Res. 1997. Vol. 36, № 3/4.

Бібліографічний опис:

Акарициди / А. М. Войтенко, В. А. Санін, Б. І. Щербак// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43426>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).